quda monachi normanni fauentes
regi angliae. contra quosda gallicos
adhaerentes regi franciae frequenter
contendebant gallia vero reputantes
q; propter hoc male tractarent a nor
mannis. accesserunt ad regem qrentes
sup hoc de normannis. quo audi
to rex eos vituperans et qfidens
dixit eis. Miseri monachi eatis le
gere psalterium vnum. q; habetis vos
intromittere de negociis que sunt
mi nos reges. Bonum verbum et
laude dignum et gorgiandus spiritu
qui dicat Eccli xi°. De ea re que te
non molestant ne contendas. Item
contendum est in huiusmodi disputationibus
ne disputetur cum quolibet deferen
dum est enim magnis viris ne cum eis
contendat quia repugnant sibi ad con
temptum fieri. Eccli viij°. Ne contendas
cum homine potente. Item non est con
tendendum cum linguatis ul stultis.
quia prum propter aurum copiam numq;
permittit se vincere. sedi non intelligunt
rationem. de primis. Eccli viij°. Non li
tiges cum homine linguato. de sedi.
Proverb xxix°. Vir sapiens si qtem
tenerit cum stulto sive irascat sive
ridet. non inuenet requiem qd dicit
quia stulti nunq; ratione intelligere
semp fugit iterum laborare secum
contendente. Huic iterum alicui mali
cioso qui intendit hominem cape in
sermone. ul confundere ostendere de
ignorantia eius. uel irreligiosita
tem eius probando in pm. Proverb
xxvi°. Ne contendas cum pessimis.
Hic igitur patet q reprehensibile
est in huiusmodi disputationibus cum
quibus est minus prudens ad ista. ul se
ministet. uel sibi totum assumit. uel
clamose se gerit ul de rebus inutili
bus. uel ad se pertinentibus disputant
uel cum indifferente cum omnibus non
discernens personas cum quibus con
tendendum. Patet ex iam dictis q
sint reprehensibilia circa studium. circa
libros. circa auditores. circa lectores

et librorum confectores que tanto magis
cauenda sunt propter religionem et utilitatem
q; ipsa scientia sicut postea est
postponenda est virtuti. Item nunc
restat prosequi de uno notabili qd ele
gitur ex isto notabili. cotidiee. ie. qd
est circa reapiendos quos conuenit
esse tales q ea q sunt in cotidiana cope
tenti intelligant. cum in eis cotidie legere
debeant sedm istud mandatum.

De cautela circa reapiendos Cap. Centesimum Octuagesimum.

Cuendum igitur q regulariter
cauendum est. ne persone minus suffi
cientes in scientia reapiant in or
dine predicatorum. cum enim sit gravium
contingit medum q huiusmodi persone
graues tentationes incurrunt. ni
videnti se non posse facere qd prius
fecerunt. sive in predicando sive in studi
do et in similibus. prout qd phybitum.
fuit in lege. Deutro. xxij°. Ne arabis
in bouve et asino. qd asinus non potest
facere propter debilitatem. qd fiet bos
in tali societate gravaretur. Item sequitur
periculum ex hoc non modicum animarum.
qd oportet interdum tales exponi
ex quadam necessitate ad ea que alii
fecerunt circa animarum salutem. et ideo ali
qui cecidit et ceciderunt ambo. Fouea
ceciderunt. Luc vi°. Item sequitur ordinis con
temptus sicut enim propter personas
venerabiles ordo venerat. ita propter
contemptibiles qrempmit sicut goliath
contemnebat israelitas nomine eos
phalangas Regum xvij°. Item multa
magna viri propter hoc resiluerunt a
proposito veniendi ad ordinem. Dicunt
enim non propter locum gentem elegere
dicis. sed ecce uersus locum propter gentem.
sicut dicit Matth v°. Nam viri sapi
entes non tim propter ordinem ad ingressum
retrahuntur qm propter personas
autenticas in ordine existentes.
Item ex hoc sequitur ruina ordinis
sicut enim subtractis lapidibus grau
dibus sup quos domus est fun
data non posset dom diu durare.

ita cum viris magnis qui ordinem fun
dauerunt succedunt persone modica
valoris. non potest esse quin eminen
at ruina sicut dicitur de domo sup
arenam fundata Matth vij°. Item sicut
in edificio aliqua trabes fortes posi
te mixtae debiles fortificant eas. ita vi
ri magni sunt ad robur firmorum.
Roma. xv°. Nos firmiores debemus
aliorum imbecillitatem seruare. Fortis
bus q subtractis q restat nisi for
mido debilium confractione. ut impleat
ur illud. posuisti firmamentum eius
formidinem. Item ex hoc datur au
dacia maior hostibus sicut in castro
obsesso qm non sunt intus nisi pseudo
viles. Vnde dicit saraballa hostis
interiorum. Nec. vij°. qm volebant inter
cuntate munire q facinus interi in
beallis. Hic q patet q ex recep
tione personarum insufficienciu se
quitur hec id est temptacio animarum
periculum. ordinis contempti. honoris
fugacio. ruina ordinis. infirmorum
confractio. hostium audacia. propter
hec igitur et propter predicta mala ca
uenda. magna debet esse diligen
cia in reapiendis ne reapiantur
insufficientes. Denique notandum q v
bi est tantus defectus q non inuenitur
sufficientes qui iterent ordinem. ex
pedit aliquos iuuenes de quibus
speretur q possint si instruantur bene
proficere reapere interdum et curam
apponere circa eorum instructionem
diligenter ut per ordo personas bo
nas sibi fragat quas mundo mit
tere cessat. Huiusmodi exemplum
dedit dnus qui in fundatione gnis
hiam primos pentes fecit profectos
et sancta. sed post modum opor
tebat q ipsi et successores eorum
laborarent circa filios ad predu
cendum eos ad profectum. Hic etiam pre
fecit in principio ecclie dans mag
nos viros. quos ipsemet profecit
scientia et virtutibus sz post modum
oportuit q ecclia magna curam

apponeret ad hinidum eorum filios succes
sores sicut eam fecerunt edificantes non
expectant semp q afportentur eis
lapides politi et ligna leuigata. sz
huiusmodi cum rudimente delata elabo
rant ut fiant apta opi suo. Item
magnates non semp emunt palefre
dos edoctos ad ambulandum. sz mi
dum pullos quos cum diligencia faciunt
edoceri ut sint apti ad suum propositum.
Filii eciam huius seculi nonne curam mi
ram apponunt circa filios in sciencia
ut proficiant et fiant magni in seculo.
Et quibus omnibus apparet q laudabile
est q ordo interdum in aliquibus
nationibus curam apponat ad alios
tales iuuenes in scia promouendos.
Papue cum pbatum sit expimento q
ex hoc sequitur fructus magnus. Huius
modi enim qnto puriores hinc annos
tanto fructus proficiunt sicut tres pue
ri de quibus habet danielis primo.

Quomodo mandatum de codiebus petendis certa hora seruat in ordine nro Cap. Centesimum xlvi.

Postremo cum hoc mandatum
qm potest quomodo seruetur
in ordine nro. et si non seruatur cum
qua conscientia potest omitti. Res
posio. Huius mandati est sicut sup
ditum est q studeat. propter qd dicitur
singulis diebus certa hora codices
esse petendos. sz sic moderate q propter
hoc ab officio diuino ul aliis agen
dis regularibus non retrahantur
studentes. et ideo dicit extra horam
qui petierit non accipiat. Predica
tores vero plus oportet studio va
care q aliis religiosis. et ideo preter
primitus eligendo regulam augusti
cum articulum studendi maiorem
libertatem dederunt. non solum con
libros contendendo. sz aliquos specialiter
ad usus singulorum deputando. et ho
ras ad studendum ampliando. pui
derunt tamen per constitutiones ne
hac occasione diuinum officium. vel
alia agenda dimitteret. et ideo nos

um cum viris.